

LIETUVOS RESPUBLIKOS MECENAVIMO ĮSTATYMAS

2018 m. gegužės 24 d. Nr. XIII-1198
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

siekdamas, kad privačios iniciatyvos sistemiškai prisidėtų prie kultūros ir meno vystymo, visuomenės gerovės Lietuvoje;

skatindamas mecenavimo tradicijų įtvirtinimą ir mecenavimo teigiamo įvaizdžio kūrimą, filantropinių vertybių diegimą visuomenėje;

atsižvelgdamas į tai, kad vykdant mecenuojamuosius projektus sukuriamas teigiamas mecenavimo kultūrinis ir socialinis poveikis visuomenei,
priima šį įstatymą.

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato reikalavimus nacionaliniams mecenatams, savivaldybės mecenatams, mecenuojamųjų projektų kriterijus ir esmines sąlygas, sritis, kuriose šie projektai gali būti įgyvendinami, projekto pripažinimo mecenuojamuoju, nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardo suteikimo, nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato ženklo įteikimo, nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardo įamžinimo ir jo netekimo tvarką.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Mecenavimas** – šio įstatymo nustatytus kriterijus atitinkantiems mecenuojamiesiems projektams įgyvendinti skirtos paramos teikimas savanoriškai, neatlygintinai ir nesiekiant finansinės naudos Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nurodytiems paramos gavėjams – juridiniams asmenims.

2. **Mecenuojamasis projektas** – kultūros, meno, visuomenės gerovės ar kitos srities projektas, kuriuo daromas objektyviais duomenimis pagrįstas teigiamas poveikis visuomenei ar jos daliai ir kuris pripažįstamas mecenuojamuoju šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. **Nacionalinio mecenato ženklas** – simbolis, skiriamas nacionaliniam mecenatui.

4. **Nacionalinis mecenatas** – asmuo, mecenuojamuosius projektus mecenuojantis valstybės arba daugiau negu vienos savivaldybės lygmeniu ir pripažįstamas nacionaliniu mecenatu šio įstatymo nustatyta tvarka.

5. **Parama** – kaip tai apibrėžta Labdaros ir paramos įstatyme.

6. **Savivaldybės mecenatas** – asmuo, mecenuojamuosius projektus mecenuojantis savivaldybės lygmeniu ir pripažįstamas savivaldybės mecenatu šio įstatymo nustatyta tvarka.

7. **Savivaldybės mecenato ženklas** – simbolis, skiriamas savivaldybės mecenatui.

3 straipsnis. Nacionalinis ir savivaldybės mecenatas

1. Nacionalinio mecenato vardas suteikiamas asmeniui, skyrusiam ne mažiau kaip vieno milijono eurų dydžio paramą mecenuojamajam projektui (projektams) įgyvendinti valstybės arba daugiau negu vienos savivaldybės lygmeniu.

2. Savivaldybės, kurioje nuolatinių gyventojų yra 25 000 ar mažiau, mecenato vardas suteikiamas asmeniui, skyrusiam ne mažiau kaip 150 000 eurų dydžio paramą mecenuojamajam projektui (projektams) įgyvendinti savivaldybės lygmeniu. Savivaldybės, kurioje nuolatinių gyventojų yra daugiau kaip 25 000, arba savivaldybės, kuriai suteiktas Lietuvos Respublikos kurorto statusas, mecenato vardas suteikiamas asmeniui, skyrusiam ne mažiau kaip 250 000 eurų dydžio paramą mecenuojamajam projektui (projektams) įgyvendinti savivaldybės lygmeniu.

3. Nacionaliniu arba savivaldybės mecenatu pagal šį įstatymą gali būti Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybių narių, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių narių fiziniai ir juridiniai asmenys, fiziniai asmenys, kurie naudojami laisvo judėjimo Europos Sąjungoje teise, ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse įsisteigusios kitos organizacijos, neturinčios juridinio asmens teisių.

4 straipsnis. Mecenuojamųjų projektų kriterijai ir esminės sąlygos

1. Sritys, kuriose gali būti įgyvendinami mecenuojamieji projektai:

- 1) asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra;
- 2) kultūra ir kultūros paveldas;
- 3) menas;
- 4) mokslas;
- 5) visuomenės gerovė;
- 6) sportas ir kūno kultūra;
- 7) švietimas.

2. Sprendžiant, ar projektas pripažintinas mecenuojamuoju projektu, vertinama pagal šiuos kriterijus:

1) projekto atitiktis Lietuvos Respublikos Seimo tvirtinamoms Valstybės pažangos strategijai, kitoms strategijoms arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamiems kitiems planavimo dokumentams;

2) inovacijų skatinimas;

3) infrastruktūros objektų sukūrimas, jų atnaujinimas (modernizavimas);

4) indėlis į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą;

5) įtaka vaizduojamajam menui, scenos menui, literatūrai, tarpdisciplininiam menui ir kitoms meno sritims;

6) ryšių su Lietuvos diaspora plėtojimas;

7) vietos bendruomenių stiprinimas;

8) valstybės arba regioninės tapatybės stiprinimas, visuomenės pilietiškumo skatinimas;

9) įtaka istorinei atminčiai ir kultūrinei tapatybei;

10) kultūrinio turizmo skatinimas;

11) kultūriniai mokymai (ugdymas per kultūrą ir meną);

12) meno, kultūros, istorijos vertybių iš užsienio valstybių pritraukimas (grąžinimas);

13) socialinės atskirties mažinimas;

14) valstybės jubiliejų minėjimas.

3. Mecenuojamasis projektas turi būti vykdomas iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytos srities ir atitikti ne mažiau kaip du šio straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus.

4. Informaciją apie projekto atitiktį šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams bet kuris su projekto inicijavimu, vykdymu ar vertinimu susijęs asmuo teikia Mecenavimo tarybai Lietuvos Respublikos kultūros ministro nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Mecenavimo taryba

1. Projektų atitiktį šio įstatymo reikalavimams vertina, projektus pripažįsta mecenuojamaisiais, nacionalinio mecenato vardą suteikia ir sprendimus dėl nacionalinio mecenato vardo netekimo kultūros ministro teikimu priima Vyriausybė, atsižvelgdama į Mecenavimo tarybos siūlymą.

2. Projektų atitiktį šio įstatymo reikalavimams vertina, projektus pripažįsta mecenuojamaisiais, savivaldybės mecenato vardą suteikia ir sprendimus dėl savivaldybės mecenato vardo netekimo savivaldybės mero teikimu priima savivaldybės taryba, atsižvelgdama į Mecenavimo tarybos siūlymą.

3. Mecenavimo tarybą steigia, jos sudėtį ir Mecenavimo tarybos nuostatus tvirtina Vyriausybė. Mecenavimo tarybą techniškai aptarnauja Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

6 straipsnis. Nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardo suteikimo kriterijai ir sąlygos

1. Nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardas suteikiamas nepriekaištingos reputacijos asmeniui, kurio paremtas (paremti) projektas (projektai) pripažintas (pripažinti) mecenuojamuoju (mecenuojamaisiais). Duomenų, ar asmuo yra nepriekaištingos reputacijos, rinkimo ir tikrinimo tvarką nustato kultūros ministras.

2. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos ir jam negali būti suteikiamas nacionalinio ar savivaldybės mecenato vardas, jeigu jis turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba už nusikaltimą, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei.

3. Nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardas suteikiamas Mecenavimo tarybos sprendimu.

4. Nacionalinio mecenato ar savivaldybės mecenato vardas fiziniam asmeniui gali būti suteiktas ir po jo mirties. Nacionalinio mecenato ar savivaldybės mecenato vardas gali būti suteiktas ir pasibaigusiam juridiniam asmeniui.

7 straipsnis. Nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato ženklų įteikimas

1. Nacionalinio mecenato ženklus iškilmingoje aplinkoje įteikia Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas ministras sausio 25-ąją – Vilniaus pagarsinimo dieną. Savivaldybės mecenato ženklus iškilmingoje aplinkoje įteikia savivaldybės meras savivaldybės tarybos parinktą atmintiną dieną.

2. Darbus, susijusius su mecenato ženklų gamyba, atlieka Kultūros ministerija.

8 straipsnis. Nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardų įamžinimas

1. Nacionalinių mecenatų ir savivaldybės mecenatų vardai įrašomi į Mecenatų knygą, kuri pildoma ir saugoma Nacionaliniame muziejuje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose.

2. Duomenys apie mecenato vardus gavusius ar jų netekusius asmenis kaupiami ir tvarkomi Kultūros ministerijoje kultūros ministro nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Nacionalinio mecenato ir savivaldybės mecenato vardo netekimo kriterijai ir sąlygos

1. Jeigu paaiškėja, kad nacionalinis ar savivaldybės mecenatas nebeatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų, Mecenavimo taryba priima sprendimą dėl mecenato vardo netekimo. Tokis asmuo išbraukiamas iš Mecenatų knygos.

2. Asmenys, netekę nacionalinio ar savivaldybės mecenato vardo, privalo grąžinti nacionalinio ar savivaldybės mecenato ženklus ir netenka mecenato statuso.

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. rugsėjo 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, savivaldybės ir kultūros ministras iki 2018 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė